

Par Latvijas ārējo tirdzniecību 2023.gada oktobrī

Oktobrī gada griezumā turpināja samazināties preču eksports un imports

Saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes datiem, 2023.gada oktobrī gada griezumā preču eksporta vērtība faktiskajās cenās samazinājās par 12,5%. Jāatzīmē, ka eksporta vērtības samazinājuma tempi ir ievērojami mērenāki nekā iepriekšējos divos mēnešos. Preču importa vērtība šogad oktobrī griezumā bija par 21,9% mazāka kā pirms gada.. Tirdzniecības deficīts oktobrī sastādīja 6,8%. Eksporta vērtības samazinājums gada griezumā daļēji ir saistāms ar eksporta cenu samazinājumu.

Pēdējo mēnešu attīstības tendences rāda, ka eksporta krituma tempi samazinās un kopš jūlija eksporta apjomi mēnešu griezumā lēnām pieaug.

Oktobrī gada griezumā, jau astoto mēnesi pēc kārtas, turpināja ievērojami samazināties minerālo produktu eksporta vērtība. Šis samazinājums, lielākoties, arī noteica kopējo eksporta vērtības kritumu. Būtiski saruka arī koksnes un tās izstrādājumu, mērenāk elektroierīču, iekārtu un mehānismu un ierīču eksports. Savukārt pieauga graudaugu kultūru, eļļas augu sēklu, labības, miltu un piena izstrādājumu un mēslojumu eksporta vērtība.

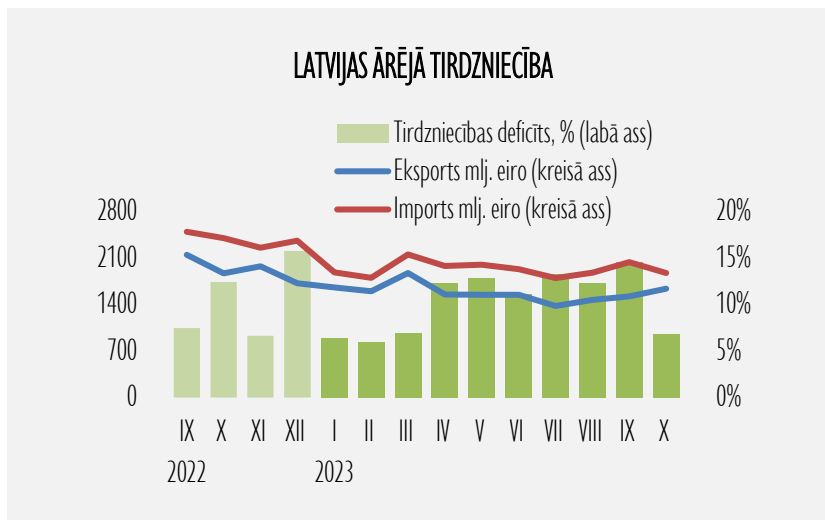
Oktobrī gada griezumā par 12,3% samazinājās eksports uz **ES valstīm**. Eksporta vērtība straujāk samazinājās uz Somiju, Lietuvu un Igauniju (uz visām – minerālie produkti), Zviedriju (koksne) un Vāciju (koksne, dārzeņi un saknes). Savukārt eksports pieauga uz Spāniju (lopbarība, dārzeņi un saknes), Poliju (dzelzs un tērauds, transportlīdzekļi, to daļas) un Nīderlandi (graudaugi).

Oktobrī samazinājās arī eksports uz **NVS valstīm** – par 16,8%. Saruka eksports uz Krieviju (dzērieni, mehānismi un ierīces). Gandrīz pusi no visa eksporta uz Krieviju sastāda dzērienu eksports. Tāpat tiek eksportēti farmācijas produkti, apģērbi un piederumi, parfimērijas un kosmētikas līdzekļi, kā arī citas sankciju sarakstā neiekļautas preces.

Eksports oktobrī samazinājās arī uz **pārējām valstīm** – par 11,4%. Šajā valstu grupā straujāk eksporta vērtība samazinājās uz ASV (koksne, elektroierīces un iekārtas), Turciju (dzelzs un tērauds), Ukrainu (minerālie produkti, gaisa kuģi, to daļas), Maroku (graudaugi) un Norvēģiju (jaukti ķīmiskie produkti, mēbeles, poligrāfijas izstrādājumi). Savukārt eksporta vērtība pieauga uz Tanzāniju (mēslojumi, graudaugi), Angolu, Dienvidāfriku, Mali un Senegālu (uz visām – graudaugi).

Oktobrī gada griezumā, līdzīgi kā eksportā, importa vērtības kritumu galvenokārt noteica minerālo produktu importa vērtības samazinājums. Tā saruka jau devīto mēnesi pēc kārtas. Samazinājās arī mehānismu un ierīču, elektroierīču un iekārtu, mēslojumu un koksnes un tās izstrādājumu imports. Savukārt pieauga ieroču un munīcijas, pārtikas rūpniecības preču un augu valsts produktu importa vērtība.

Kopumā 2023.gada desmit mēnešos preču eksports faktiskajās cenās bija par 10,7% mazāks nekā 2022.gada janvārī-oktobrī, bet preču imports šajā laikā samazinājās par 11,7 procentiem.

Eksporta izaugsme 2023. gada pēdējos mēnešos saglabāsies vāja. Tās pieaugums paredzams, ka atgriezīsies 2024. gada pirmajos mēnešos. Tuvākajos mēnešos eksporta izaugsmi turpinās ietekmēt vājš ārējais pieprasījums un ģeopolitiskā nenoteiktība. Šajā situācijā ir būtiski turpināt meklēt jaunas piegāžu iespējas un preču noieta tirgus.